

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 276/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Hustáka**, súdneho exekútora, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 372/2003 a jeho uznesení č. k. 16 Er 372/2003-25 z 25. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 372/2003 (ďalej len „napadnutý postup“) a jeho uznesením č. k. 16 Er 372/2003-25 z 25. januára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 200 eur a o náhradu trov konania v sume 492,31 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že povinnému bola exekučným titulom uložená povinnosť zaplatiť sumu 6,64 eur s príslušenstvom, ktorej sa oprávnený domáha v danom exekučnom konaní. Dňa 17. februára 2020 sťažovateľ vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie (ďalej len „upovedomenie“) a výzvu oprávnenému na úhradu trov starej exekúcie

z dôvodu, že boli naplnené podmienky na takýto postup podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“).

3. Proti upovedomeniu sťažovateľa oprávnený podal námietky, ktorým okresný súd uznesením z 29. mája 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom vyhovel (výrok I) a upovedomenie zrušil (výrok II). Vyšší súdny úradník vychádzal z § 88 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na jej zaplatenie. Keďže exekučným titulom uložená povinnosť nebola zaplatená a ani vymožená zo strany sťažovateľa do 16. júla 2004, teda do troch rokov od vykonateľnosti rozhodnutia o uložení pokuty, právo oprávneného prekludovalo, čo treba podradiť pod § 57 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého exekúciu súd zastaví, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané. Vyšší súdny úradník preto vyvodil, že daná exekúcia mala byť už dávno zastavená a nemožno ju zastaviť podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní. Celú procesnú situáciu možno vyriešiť len tak, že upovedomenie sťažovateľa sa zruší a daná exekúcia sa následne zastaví uznesením súdu podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku.

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú okresný súd napadnutým uznesením vydaným sudcom okresného súdu ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení uviedol, že v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty skôr (16. júla 2004) ako rozhodnej doby v zmysle § 3 ods. 1 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (3. novembra 2008, teda 5 rokov od doručenia poverenia na vykonanie exekúcie sťažovateľovi) sťažovateľ nebol v tejto veci oprávnený na vydanie upovedomenia. Povinnosťou sťažovateľa ako súdneho exekútora bolo v okamihu zistenia, že vymáhaný exekučný titul je prekludovaný, podať návrh na zastavenie danej exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ sa s posúdením veci okresným súdom nestotožňuje. Napadnuté uznesenie sa podľa jeho názoru vymyká z medzí zákona a je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukazuje na to, že už v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie oprávneným (tesne pred uplynutím prekluzívnej lehoty) neexistovala reálna šanca na vymoženie nároku oprávneného. Na základe takto podaného návrhu riadne vykonával úkony smerujúce k zisteniu majetku povinného a k vymoženiu dlžnej sumy, preto neexistuje dôvod, prečo by mal znášať náklady s tým spojené. Zároveň polemizuje, že hoci došlo k prekludovaniu vymáhaného nároku oprávneného, nedošlo k prekludovaniu jeho nároku na náhradu trov exekúcie. Podľa sťažovateľa bolo vydanie upovedomenia správne a okresný súd ho nezákonne zrušil.

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie jeho označených práv hmotnej povahy podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, podľa sťažovateľa tým, že „*doposiaľ súd o náhrade trovách exekúcie nerozhodol, avšak z praxe konajúceho súdu možno očakávať zastavenie exekúcie uznesením súdu a nepriznanie náhrady trov exekúcie sťažovateľovi. Hoci by sa mohlo zdať, že*

suma, o ktorú sa v tomto konaní pre sťažovateľa jedná, je sumou zanedbateľnou, nie je tomu tak a to z dôvodov, že predmetné rozhodnutie by mohlo založiť neželanú prax vzhľadom na množstvo návrhov oprávneného podávaných krátko pred uplynutím prekluzívnej lehoty... Postup súdu môže mať pre sťažovateľa neakceptovateľné následky, pri zastavení exekúcie zo zákona podľa ZoUNEK má súdny exekútor aspoň nárok na paušálne trovy.“.

7. Namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov sťažovateľ odôvodnil tým, že okresný súd mal dostatok času na rozhodnutie o zastavení danej exekúcie a to, že tak neurobil v priebehu 19 rokov, nemôže prenášať na sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. V súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým uznesením:

9. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

10. Uplatnenie právomoci ústavného súdu konať vo veci ústavnej sťažnosti si nevyhnutne vyžaduje, aby bol sťažovateľ priamo alebo sprostredkovane dotknutý na svojich základných právach a slobodách. K porušeniu práv alebo slobôd sťažovateľa pritom môže dôjsť na podklade právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iným zásahom spravidla v konaní, v ktorom bol sťažovateľ účastníkom (resp. stranou). Výnimku predstavuje situácia, ak sťažovateľ nebol účastníkom konania, ale ním mal byť (k tomu pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 108/2010 vo veci domáhania sa sťažovateľa priznania postavenia účastníka správneho konania).

11. V súlade s § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

12. Zákon o zastavení niektorých exekučných konaní má postavenie *lex specialis* k Exekučnému poriadku, čo znamená, že v oblastiach ním osobitne neupravených sa použije Exekučný poriadok ako *lex generalis*, ergo aj v prípade § 37 ods. 1 Exekučného poriadku.

13. Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania iba (výlučne) vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie (m. m. I. ÚS 16/2019).

14. Sťažovateľ v posudzovanej etape exekučného konania, v rámci ktorej sa rozhodovalo o jeho sťažnosti ako súdneho exekútora proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorým bolo námietkam oprávneného proti upovedomeniu vyhovené a toto bolo zrušené, nie je účastníkom konania. Keďže v tejto etape exekučného konania sťažovateľ ako súdny exekútor nevystupoval ako účastník konania, nesvedčila mu ani aktívna procesná legitímácia na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

15. Sudca okresného súdu aj napriek tejto skutočnosti napadnutým uznesením rozhodol o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa z dôvodu, že daná exekúcia mala byť zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku z titulu uplynutia prekluzívnej lehoty na vymáhanie pohľadávky.

16. Ústavný súd zastáva názor, že aj napriek tomu, že sa okresný súd nezaoberal procesnou legitímáciou sťažovateľa ako súdneho exekútora na podanie sťažnosti v etape exekučného konania, keď sa rozhoduje o zastavení starej exekúcie, uvedený nedostatok (ktorým súd navyše materiálne preskúmal námietky sťažovateľa) nespôsobuje ústavnú neudržateľnosť rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora, pretože sťažovateľ by aj napriek tomu nemohol na základe ním podanej sťažnosti dosiahnuť zrušenie rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka.

17. Ústavný súd preto dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu (rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa) podala osoba, ktorá nie je oprávnenou na jej podanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

18. Nad rámec uvedeného vo vzťahu k trovám exekúcie ústavný súd poukazuje na to, že napadnuté uznesenie ovplyvnilo priebeh daného exekučného konania len v tej rovine, že k jeho zastaveniu dôjde z iného ako sťažovateľom v upovedomení vyjadreného dôvodu, čo zároveň bude viesť k tomu, že bude musieť byť rozhodnuté aj o trovách exekúcie. Z toho vyplýva, že zrušenie upovedomenia s konečnou platnosťou nepredurovalo, že sťažovateľovi nebude náhrada trov exekúcie priznaná, a s touto otázkou sa okresný súd bude povinný vysporiadať v nasledujúcim uznesení.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu:

19. Ústavná sťažnosť sa v tejto časti obmedzuje na konštatovanie sťažovateľa, že okresný súd mal možnosť o zastavení exekúcie rozhodnúť celých 19 rokov, avšak dosiaľ tak neurobil. Je zrejmé, že okresný súd podľa svojho vlastného právneho názoru prezentovaného v napadnutých uzneseniach mohol a mal už skôr exekúciu zastaviť z dôvodov, pre ktoré zrušil upovedomenie o zastavení. K tomu však treba uviesť, že účastníkmi exekučného konania sú oprávnený a povinný, ktorých práv sa exekúcia týka, s tým, že súdny exekútor je štátom poverenou osobou na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ v priebehu roky trvajúceho exekučného konania žiadnym spôsobom nedal podnet na zastavenie exekúcie a viedol ju aj napriek tomu, že došlo k preklúzii vymáhaného práva. Nečinnosťou okresného súdu, ktorá sa prejavila v tom, že okresný súd z vlastného podnetu exekúciu nezastavil, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa ako súdneho exekútora podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z tohto dôvodu ústavná sťažnosť bola v tejto časti odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu